

Capitolul X. Coordonare, implementare, monitorizare si evaluare

10.1 Coordonare

Coordonarea implementarii Strategiei de Dezvoltare Economico-Sociala Durabila va fi asumata si asigurata de Consiliul Local al comunei Borca, prin intermediul structurilor existente sau nou create, de ex: Biroul de Integrare Europeana si a functionarilor publici specializati, desemnati în acest sens.

Responsabilitatile de coordonare a Strategiei de dezvoltare locala vizeaza:

- Asigurarea unui circuit informational adecvat privind implementarea Strategiei;
- Desfasurarea unui management coerent al riscurilor ce intervin în implementarea Strategiei;
- Asigurarea resurselor tehnice si administrative necesare bunei implementari a Strategiei;
- Coordonarea si gestionarea personalului/ echipei responsabile de activitatile care conduc la implementarea Strategiei;
- Asigurarea unui management eficient si corect in implementarea strategiei, inclusiv a gestionarii financiare corecte a fondurilor alocate implementarii actiunilor asumate;
- Asigurarea atingerii indicatorilor de progres, impact si rezultat a obiectivelor, directiilor si actiunilor de dezvoltare;
- Monitorizarea stadiului de implementare a Strategiei si stabilirea eventualelor revizuirii periodice;
- Raportarea activitatilor de implementare si de revizuire perioadica.

10.2 Implementare

Implementarea Strategiei de dezvoltare locala este un proces complex care, pe lângă oferirea unor direcții de dezvoltare în cadrul documentului strategic, presupune și o implementare eficientă a măsurilor și acțiunilor propuse.

Implementarea cu succes a prezentei Strategii presupune parcurgerea următoarelor etape:

- I. Supunerea Strategiei de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă a comunei Borca, pentru perioada 2014-2020, în vederea avizării Consiliului Local, în ședința publică. Astfel documentul devine oficial iar prioritățile prevăzute de acesta devin prioritățile comunității locale.
- II. Strategia de dezvoltare va fi adusă la cunoștința tuturor instituțiilor publice, organizațiilor și a reprezentanților mediului de afaceri local.
- III. Punerea în aplicare a Strategiei pentru care se propune o serie de instrumente de implementare care să faciliteze atingerea viziunii și obiectivelor de dezvoltare ale Strategiei.

Planul de acțiuni este o prezentare structurată a tuturor acțiunilor și proiectelor propuse de prezenta Strategie.

Dezvoltarea socio-economică a comunei presupune implicarea și colaborarea tuturor componentelor sferei sociale și economice locale, fie că e vorba de instituții ale statului, fie că vorbim de unități economice sau chiar de locuitorii comunei.

Se vor dezvolta parteneriate cu alte instituții sau organizații care să-și aducă contribuția la implementarea Strategiei - care va deveni un document de lucru nu numai pentru Consiliul Local ci și pentru entitățile cuprinse în parteneriat. Atribuțiile și responsabilitățile partenerului referitor la implementarea activităților prevăzute vor fi stabilite cu precizie încă de la începutul colaborării. Asumarea responsabilităților de implementare, de către Consiliul local Borca.

10.3 Monitorizarea si evaluarea implementarii

Monitorizarea si evaluarea sunt procese corelate si interdependente.

Monitorizarea este procesul de colectare periodica si analiza a informatiei cu scopul de fundamenta procesul de luare a deciziei de catre cei abilitati, asigurând transparenta în luarea deciziei si furnizând o baza pentru viitoarele actiuni de evaluare. În elaborarea evaluarilor este necesara utilizarea informatiilor relevante colectate în urma activitatii de monitorizare.

Monitorizarea implementarii strategiei este în principiu o practica formala putin cunoscuta si asumata în mediul institutional public. Aceasta presupune resurse considerabile alocate (sisteme de colectare, prelucrare si raportare) si o pregatire specifica (definirea indicatorilor cantitativi si calitativi, corelat cu potentialele surse de colectare/ productie a acestora).

Monitorizarea implementarii strategiei are ca scop realizarea obiectivelor stabilite in contextul actiunilor propuse, a resurselor umane, materiale si financiare alocate, respectarea graficelor de timp, a parteneriatelor încheiate, managementul riscurilor, etc.

Pentru o implementare cu succes se impune un management coerent al riscurilor care pot aparea pe parcursul implementarii, fie ca vorbim de situatii de criza sau situatii de forta majora, reactii negative sau neasteptate din partea participantilor la strategie sau proiect, etc.. Monitorizarea implementarii trebuie sa includa un plan de revizuire bine pus la punct, prin care sa se asigure cele mai eficiente si rationale solutii de remediere care sa restabileasca cursul initial de implementare a Strategiei si, astfel, sa se asigure realizarea impactului asteptat.

Pentru a putea monitoriza implementarea Strategiei și pentru a-i putea analiza performanța în raport cu scopurile stabilite se va utiliza următorul set de indicatori:

- *Indicatori administrativi* prin care se va monitoriza capacitatea de planificare, de a respecta termenele, capacitatea de a utiliza resursele disponibile pentru atingerea obiectivelor;
- *Indicatori de performanță* care vor ajuta la evaluarea impactului real al Strategiei la nivel economic, politic, social, etc. Pe baza acestor indicatori se va putea măsura atingerea rezultatelor implementării.

În funcție de obiectivele strategiei, indicatorii de **performanță** se pot referi la:

- Gradul de sărăcie
- Calitatea aerului și a apei
- Creșterea și diversificarea forței de muncă
- Creșterea veniturilor
- Quantumul investițiilor directe străine
- Transparența administrației publice locale
- Gradul de satisfacție și de încredere față de administrația publică locală exprimată de locuitori și alți actori locali importanți

Exemple de indicatori de monitorizare și evaluare:

- Quantumul veniturilor pe gospodărie
- Rata de ocupare a forței de muncă active
- Rata somajului
- Drumuri modernizate (%)
- Gradul de conectare la sistemul public de canalizare
- Gradul de conectare la rețeaua de distribuție a apei potabile
- Gradul de conectare la rețeaua de distribuție a gazului natural
- Suprafața spațiilor verzi intravilane pe cap de locuitor
- Rata de creștere / descreștere a numărului de întreprinderi
- Rata de creștere / descreștere a capacității de cazare turistică existentă

Strategia va fi monitorizata si prin intermediul unor rapoarte semestriale/anuale întocmite de catre personalul responsabil din cadrul primariei.

Strategia va fi **evaluata** anual prin intermediul:

- rapoartelor de monitorizare;
- raport privind gradul de atingere a indicatorilor stabiliti;
- organizarea de întâlniri anuale, la care va participa personalul, partenerii, reprezentanti ai beneficiarilor si ai comunitatii, unde vor fi comunicate si evaluate rezultatele implementarii Planului de Actiune.

Evaluarea se va efectua in trei etape:

- I. *Evaluarea initiala* (inaintea inceperii actiunii) prin care se evalueaza impactul potential al actiunii si corectitudinea presupunerilor, constituind un element important de decizie asupra oportunitatii proiectului/actiunii.
- II. *Evaluarea intermediara* a actiunii care se efectueaza la jumatatea perioadei de implementare, analizand cursul corect al actiunii si rezultele intermediare.
- III. *Evaluarea finala* (dupa finalizarea proiectului), prin care se va analiza daca au fost atinse rezultele prevazute de proiect.

Evaluarea va fi realizata de catre aceeasi echipa care realizeaza si activitatea de monitorizare a Strategiei, din cadrul compartimentelor Achizitii publice, Contabilitate, Urbanism si amenajarea teritoriului, secretariat, implementare proiecte cu finantare europeana.

Activitatea de evaluare se concretizeaza într-un raport de evaluare care va contine situatia indicatorilor de evaluare. În functie de aceste rapoarte, se vor lua deciziile privind eventuale modificari sau actualizari ale prevederilor Strategiei.

INDICATORI DE MONITORIZARE SI EVALUARE

Activitati/obiective	Indicatori
Prioritate 1. Nevoi sociale. Dezvoltarea infrastructurii sociale	
1.1. Îmbanatăirea serviciilor medicale	<ul style="list-style-type: none"> √ Dispensare medicale reabilite, dotate si utilizate la standarde europene √ Cabinet medical dotat √ Ambulanta achizitionata √ Dispensar veterinar modernizat √ Post medic medicina umana infiintat √ Cabinet stomatologic infiintat √ Sesiuni de informare a populatiei organizate si desfasurate
1.2. Îmbunatăirea si dezvoltarea serviciilor de asistenta sociala	<ul style="list-style-type: none"> √ Proiect pentru asistarea mamelor singure elaborat √ Centru de zi si permanent pentru batrâni si pentru copii infiintat √ Cantina sociala infiintata √ Centru de zi pentru persoane defavorizate, pentru persoanele cu un nivel scazut de trai construit √ Cabinet de asistenta comunitara infiintat √ Post de psiholog infiintat
1.3. Reabilitarea si modernizarea infrastructurii de educatie	<ul style="list-style-type: none"> √ Numar scoli reabilite si dotate √ Numar echipamente IT scoli dotate √ After school infiintat √ Numar terenuri de sport amenajate

	<ul style="list-style-type: none"> √ Numar curti scolii amenajate √ Spatiu de joaca la Gradinita Borca amenajat √ Microbuz scolar achizitionat √ Numar programe privind formarea comportamentului si a deprinderilor fata de mediu în gradinite si scoli
1.4. Reabilitarea si modernizarea infrastructurii de cultura	<ul style="list-style-type: none"> √ ONG infiintat √ Camine culturale reabiliate, modernizate si dotate √ Punct de informare infiintat
Prioritate 2. Dezvoltarea si modernizarea infrastructurii	
2.1.Modernizarea infrastructurii de transport rutier	<ul style="list-style-type: none"> √ Km drumuri nationale reabilitate √ Km drumuri judeteme modernizate √ Km drumuri comunale modernizate √ km drumuri satesti modernizate √ km trotuare √ Km piste biciclisti amenajate √ Numar parcari amenajate
2.2. Introducerea si extinderea retelelor de utilitati	<ul style="list-style-type: none"> √ Km de retea apa potabila extinsa √ Km retea de canalizare introdusi √ Km retea electrica extinsa √ Km retea iluminat public extinsa √ Km retea de gaz metan realizata √ Km retea iluminat public modernizata √ Numar de gospodarii racordate la retea de gaz metan √ Numar gospodarii racordate la retea de apa

	<p>potabila</p> <p>√ Numar gospodarii racordate la reseaua de canalizare</p>
2.3. Gestionarea integrata a deseurilor	√ Infrastructura locala de colectare si depozitare intermediara a deseurilor creata
Prioritate 3. Dezvoltare economica	
3.1. Agricultura si cresterea animalelor	<p>√ Km Cursuri de apa regularizate</p> <p>√ Hectare terenuri reabilitate</p> <p>√ Centru de predare a produselor din carne si lapte – domeniul zootehnie infiintat</p> <p>√ Numar puncte de colectare a laptelui infiintate</p> <p>√ Centru de prelucrarea alaptelui infiintat</p> <p>√ Abator abator la standarde, care sa deserveasca si localitatile limitrofe infiintat</p> <p>√ Numar ferme bovine, ovine infiintate</p> <p>√ Asociatii crescatori de ovine, bovie infiintate</p> <p>√ Asociatii a cultivatorilor infiintate</p> <p>√ Numar sectii de reparatii masini agricole infiintate</p>
3.2. Stimularea si încurajarea dezvoltarii activitatilor non-agricole	<p>√ Numar campanii pentru promovarea unei politici de asociere a întreprinzatorilor locali si atrasi pentru dezvoltarea unor activitati economice în domeniul serviciilor</p> <p>√ Numar spatii inchiriate pentru sprijinirea întreprinzatorilor pentru înfiintarea a diverse puncte locale absolut necesare: coafor, cizmarie, croitorie, confectii textile etc.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> √ Numar terenuri puse la dispozitie pentru înfiintarea unor spatii comerciale de alimentatie publica de tip supermarket √ Numar unitati de servicii pentru populatie infiintate √ Punct de informare a populatiei cu privire la legislatia europeana infiintat
3.3 Valorificarea potentialului turistic	<ul style="list-style-type: none"> √ Infrastructura in vederea promovarii turismului creata √ Centru de informare turistica Borca construit √ Pensiuni agroturistice infiintate, modernizate, dotate √ Numar campanii de informare privind accesare fonduri interne si externe
Prioritate 4. Protectia mediului	
4.1. Amenajare spatii verzi	<ul style="list-style-type: none"> √ Numar spatii verzi amenajate √ Centru civic Borca amenajat √ Baza sportiva amenajata √ Numar curti Scolii amenajate √ Numar terenuri de sport amenajate √ Km piste biciclisti amenajate
4.2. Combaterea eroziunii solului, desecari si amenajari ale albiilor cursurilor de apa, regularizari si alte lucrari hidrotehnice	<ul style="list-style-type: none"> √ Cursuri rauri si paraie consolidate si stabilizate √ Numar canale de scurgere reabilitate √ Hectare teren reabilitat afectat de alunecari de teren √ Km regularizati torenti
4.3. Combaterea poluarii aerului, solului	<ul style="list-style-type: none"> √ Punct pentru monitorizarea evolutiei situatiei

si apelor	<p>poluarii în zona înființat și dotat</p> <ul style="list-style-type: none"> √ Sistem de management a deșeurilor animale implementat √ Numar zone degradate reconstruite ecologic √ Sistem de management al deșeurilor animale introdus
Prioritate 5. Administratie locala	
5.1. Infrastructura	<ul style="list-style-type: none"> √ Sediul nou construit sau extins și reabilitat √ Centru civic Borca amenajat √ Institutii publice dotate cu panouri solare (școli, grădinițe, primărie, sala de sport) √ Numar echipamente și programe IT achiziționate √ Numar utilaje achiziționate
5.2 Dezvoltare RU	<ul style="list-style-type: none"> √ Numar cursuri de formare profesională a personalului din administrația publică
5.3. Parteneriate public-private	<ul style="list-style-type: none"> √ Numar parteneriate public-private/contracte încheiate/contractate √ Numar proiecte pentru finanțare externă, elaborate √ Numar proiecte pentru finanțare externă depuse
5.4. Managementul informațiilor	<ul style="list-style-type: none"> √ Numar institutii, agenți economici și populației racordați la sistemele actuale de comunicare √ Numar echipamente și programe IT achiziționate √ Numar cursuri IT pentru personalul primăriei

	√ <i>Punct de informare pentru locuitorii comunei infiintat si dotat</i>
--	--

Se recomanda ca, la perioade mai mari de timp (5-7 ani) sau în cazul unor schimbari socio-economice sau administrative majore sa se efectueze revizuii ale strategiei.

Impactul strategiei va fi evaluat din punctul de vedere al capacitatii de a raspunde problemelor comunei si de a crea structuri pentru implicarea comunitatii locale în procesele de dezvoltare.

Pentru asigurarea impactului durabil al strategiei, se va asigura consultarea si implicarea continua a comunitatii locale in planurile si prioritatile de dezvoltare viitoare.